

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3118/2017. (V. 22.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.II.37.986/2015/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Az indítványozó jogi képviselője útján (dr. Bálint Tünde, 1012 Budapest, Logodi u. 65.) az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz, melyben a Kúria Kfv.II.37.986/2015/6. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte.
- [2] 1.1. Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügyben a Pest Megyei Kormányhivatal Közlekedési Felügyelősége az indítványozó „B” járműkategóriás közúti vezetői engedély kibocsátására irányuló 2007. november 20-án tett „Közlekedési alapismeretek”, valamint 2007. december 4-én tett „Forgalmi” vizsgáját – mivel az indítványozó német vezetői engedélyét visszavonták, majd magyarországi vizsgajelentkezésekor ezzel a körülménnyel kapcsolatban a magyar hatóságot félrevezette – érvénytelenítette, melyet a másodfokú hatóság helyben hagyott. Az indítványozó által kezdeményezett közigazgatási határozat bírósági felülvizsgálata során az eljáró bíróság megállapította, hogy helyesen járt el a közlekedési hatóság, ugyanis az indítványozó nem a valóságnak megfelelően nyilatkozott a jelentkezés során, továbbá a vizsgára bocsátás szempontjából releváns tényeket hallgatott el, amikor a közúti veszélyeztetés, baleset helyszínének engedély nélküli elhagyása és ittas vezetés miatti – német bíróság által elrendelt – vezetői engedély bevonásáról nem nyilatkozott, ezzel félrevezetve a hatóságot. Az indítványozó a bíróság ítélete ellen felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához. A Kúria az ítéletet hatályában fenntartotta.
- [3] 1.2. Az indítványozó ezt követően alkotmányjogi panaszt terjesztett elő, melyben előadta, hogy a járművezetői engedély megszerzésére irányuló jelentkezési lapon tett nyilatkozataival nem tévesztette meg a hatóságot, helyesen válaszolta meg a kérdéseket. Érvelése szerint nem hatóság, hanem egy német bíróság vonta vissza a vezetői engedélyét. Majd azt is kifejtette, hogy tudata az adatközléskor nem fogta át, hogy hamis adatot közöl, és azt nem is kellett tudnia. Szerinte ugyanis nem tudta, nem is tudhatta, hogy ha német bíróság vonta vissza a vezetői engedélyt, akkor a jelentkezési lap azon kérdésére, miszerint „vezetői engedélyemet hatóság visszavonta” igennel kellett volna válaszolnia. Ugyanakkor hangsúlyozta az indítványozó, hogy a vezetői engedélynek visszavonásáról rendelkező német bíróság ítéletében előírt nyolc hónap határozott időtartamú korlátozás, amely alatt nem szerezhet vezetői engedélyt, már lejárt a járművezetői engedély megszerzésére irányuló jelentkezési lap kitöltésekor.
- [4] Állítása szerint nincs jelentősége a nyilatkozatának abból a szempontból sem, hogy akkor is jogosult lett volna Magyarországon a vezetői engedély megszerzésére, ha a nyilatkozatban a visszavonást illetően igennel nyilatkozik. Ráadásul mindez nem érinti az indítványozó közlekedésbiztonsági szempontú alkalmasságát, mivel a vizsgákat sikeresen letette és alkalmasságát orvosi alkalmassági véleménnyel igazolta.
- [5] Az indítványozó utalt arra a körülményre is, miszerint nem kötelezték őt orvosi-pszichológiai vizsga letételére, a német bíróság csak utalt arra, hogy Németországban egy újabb vezetői engedély igénylése esetén szükséges egy ilyen igazolás bemutatása. Magyarországon azonban ezt a kötelezettséget nem lehet előírni, mert az csak a Németországban kiadott engedélyre vonatkozik, a magyar jogszabály azonban eltérően rendelkezik.
- [6] A sérelmezett ítélet a fentiek alapján véleménye szerint megsértette az Alaptörvény 28. cikkében foglaltakat.

- [7] 1.3. Az Alkotmánybíróság főtárgyára hiánypótlásra hívta fel az indítványozót, mely keretében tájékoztatta, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint az Alaptörvény 28. cikkére hivatkozással alkotmányjogi panasz előterjesztése nem lehetséges, mert ennek a rendelkezésnek a címzettje nem az indítványozó, tehát ez a rendelkezés nem biztosít az indítványozó számára jogot. A panasz előterjesztésének feltétele az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének az állítása [3188/2014. (VI. 27.) AB végzés, Indokolás [12]; 3098/2014. (IV. 11.) AB végzés, Indokolás [24]; 3241/2013. (XII. 21.) AB végzés, Indokolás [10]].
- [8] Az indítványozó ezt követően az alkotmányjogi panasz indítványát úgy egészítette ki, hogy az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdése, XXVIII. cikk (1) bekezdése, valamint a XXIV. cikk (1) bekezdése sérelmére alapozva kérte a Kúria ítéletének alaptörvény-ellenességét megállapítani és megsemmisíteni. Ebben korábbi állításai megismétlése mellett azt is kifejtette, hogy álláspontja szerint a tisztességes tárgyaláshoz való jog és a tisztességes eljárás sérelme azzal is megvalósul, hogy a Kúria elmulasztotta megindokolni, hogy az indítványozó milyen okból vezette félre a hatóságot, továbbá azt, hogy milyen okból alapozza meg a határozat jogszerűségét a kérelmező nyilatkozata. Ennélfogva a Kúria indokolása formális, miközben a bíróságnak a döntés alapjául szolgáló indokokat kellő részletességgel kell bemutatnia, az indokolásnak kellő mértékűnek kell lennie. Ezen felül a hatékony bírói jogvédelem követelményének sérülését is megállapíthatónak tartja.
- [9] Az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésének sérülését azáltal tartja megállapíthatónak, hogy a Kúria szerint csak az előírt orvosi-pszichológiai vizsgálatot követően szerezhette volna vissza vezetői engedélyét. Az Európai Unió azonban nem egy jogi egység, a nemzetállamok maguk határozzák meg a vezetői engedély megszerzésének, visszavonásának, megszüntetésének feltételeit. A magyar joganyag nem ismeri a német jogban előírt feltételt. Ennélfogva a Kúria egy különbségtételt rögzít a Magyarországon kérelmező magyar állampolgár és a nem magyar felperes között. A felperesnek ezt a feltételt csak Németországban kellett volna teljesítenie, ő azonban a szabad mozgás jogával élve Magyarországon jelentkezett vizsgára. Ez pedig az indítványozó szerint az azonos csoportba tartozó jogalanyok közötti indokolatlan különbségtétel.
- [10] 2. Az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1) és (2) bekezdésében meghatározottak szerint elsőként az alkotmányjogi panasz befogadhatósága törvényi feltételeinek fennállását vizsgálta meg.
- [11] Az Abtv. 30. §-a értelmében az alkotmányjogi panaszt a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehet írásban benyújtani. A Kúria ítéletét 2016. július 15-én vette át az indítványozó jogi képviselője, az alkotmányjogi panaszt 2016. szeptember 12-én postázták az első fokon eljáró bíróság részére, így az alkotmányjogi panasz nem tekintendő elkésztettnek.
- [12] Az indítványozó az alapügy felperese, rá nézve a sérelmezett ítélet rendelkezést tartalmaz, érintettsége tehát fennáll.
- [13] Az indítványozó az elsőfokú közigazgatási határozatot megfellebbezte, a másodfokú közigazgatási határozattal szemben bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet terjesztett elő, majd a bírósági ítélet ellen felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához, a jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, és úgy nyilatkozott, hogy az ügyben perújítási eljárás nincs folyamatban.
- [14] Az Abtv. 52. § (1) bekezdése értelmében az indítványnak határozott kérelmet kell tartalmaznia. Az 52. § (1b) bekezdése szerint a kérelem akkor határozott, ha egyértelműen megjelöli azt az alaptörvényi, illetve törvényi rendelkezést, amely megállapítja az Alkotmánybíróság hatáskörét az indítvány elbírálására, továbbá amely az indítványozó jogosultságát megalapozza, valamint az eljárás megindításának indokait, alkotmányjogi panasz esetén az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét. Az indítványozó megjelölte az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdésének d) pontját, valamint az Abtv. 27. §-át, mint az alkotmánybírósági eljárás alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezést. Az alaptörvény-ellenesség tekintetében pedig megjelölte az Alaptörvény 28. cikkét, XV. cikkének (1) és (2) bekezdését, XXIV. cikkének (1) bekezdését, valamint XXVIII. cikkének (1) bekezdését, és az alaptörvény-ellenességet állítva annak indokait is előadta az indítványozó. Beadványában egyértelműen megjelölte, hogy mely bírósági ítélet tekintetében kéri az alkotmánybírósági eljárás lefolytatását. Az indítvány az Abtv. 52. § (1) bekezdésében foglalt feltételeknek tehát e tekintetben megfelel.
- [15] Ugyanakkor az indítványban megjelölt 28. cikk nem minősül Alaptörvényben biztosított jognak, így ez az indítványi elem nem felel meg az Abtv. 52. § 1b) bekezdés b) pontja előírásának.

- [16] 3. Az Abtv. 29. §-a alapján az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltétele, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség lehetőségét vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. Ez a feltétel a jelen ügyben benyújtott panasz vonatkozásában nem teljesült.
- [17] Az Alaptörvény XV. cikk (1) és (2) bekezdésének sérelmét az indítványozó arra alapozza, hogy a Kúria döntése fényében csak a német jogban előírt és a magyar jogi szabályozásban nem ismert orvosi-pszichológiai vizsgálatot követően szerezhette volna vissza vezetői engedélyét, ami az indítványozó szerint az azonos csoportba tartozó jogalanyok közötti indokolatlan különbségtétel. Tekintve azonban, hogy a támadott bírósági ítélet tárgya nem az utóvizsgálat előírása, hanem a hatóság félrevezetésével kapcsolatos döntés felülvizsgálata volt, így erre vonatkozó bírósági döntés hiányában ez az indítványelem érdemi vizsgálat alapjául nem szolgálhat.
- [18] Az indítványozó – hiánypótlást követően kiegészített – alkotmányjogi panaszában az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének sérelmét is állította, mivel álláspontja szerint a támadott kúriai ítélet révén sérült a tisztességes eljáráshoz való joga. Az Alaptörvény XXIV. cikke azonban a közigazgatási hatósági eljárás alkotmányossági garanciáit foglalja magában, és nem a bíróság előtti eljárását. Az alkotmányjogi panasszal támadott bírói döntés és az Alaptörvény e cikke között ezért nincs alkotmányjogi összefüggés {3256/2016. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [15]; 3173/2015. (IX. 23.) AB határozat, Indokolás [34]; 3212/2015. (XI. 10.) AB határozat, Indokolás [9]}.
- [19] Az indítványozó a fentiekén túlmenően az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésébe foglalt tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét is állította, mivel álláspontja szerint a Kúria megsértette a tisztességes eljáráshoz fűződő jog követelményét azzal, hogy nem megfelelően alkalmazta az indokolási kötelezettségre vonatkozó eljárási szabályokat, és nem tárta fel a tényállást sem.
- [20] Az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése, valamint az Abtv. 27. §-a alapján az Alkotmánybíróságnak nem feladata a konkrét jogvitákban való ítélezés, ahogyan a jogalkalmazói jogértelmezés felülbírlata sem. Kizárólag arra van hatásköre, hogy alkotmányossági szempontból vizsgálja felül az eléje tárt bírói döntést, és amennyiben a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet észlel, azt kiküszöbölve, az alapjogi sérelmet orvosolja. A fentieket összegezve azonban az indítványozó nem a sérelmezett bírósági ítélet alkotmányossági vizsgálatát kérte, hanem azt kívánta elérni, hogy a magyar hatóságok ne vegyék figyelembe azt a tényt, hogy az indítványozónak Németországban ittas vezetés miatt korábban visszavonták a vezetői engedélyét.
- [21] Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában rögzített hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját vizsgálja. Annak megítélése, hogy a felperes által tett nyilatkozat a hatóság félrevezetésének minősül-e, és mint ilyen a vizsgaeredmények érvénytelenítését vonja maga után, olyan jogszabály-értelmezési feladat, amely a bíróságok hatáskörébe tartozik. Ezzel kapcsolatban az sem feladata az Alkotmánybíróságnak, hogy felülvizsgálja az elsőfokú bíróság arra vonatkozó – az ügy eldöntése szempontjából egyébként irreleváns – megállapítását, hogy bíróság vagy hatóság döntése szolgált-e Németországban a gépjárművezetői engedély visszavonása alapjául.
- [22] Az Alaptörvény C) cikk (1) bekezdése értelmében a magyar állam a hatalom megosztásának elvén működik. Ennek tiszteletben tartása az Alkotmánybíróságra nézve is kötelező, erre tekintettel a konkrét jogvitákban a bíróságok jogkörébe tartozó szakjogi, valamint jogszabály-értelmezési kérdésekben való állásfoglalásba nem bocsátkozhat, ez sem az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdése, sem az Abtv. 27. §-a alapján nem lehet a feladata, ugyanis ez nem tartozik az alaptörvény-ellenesség vizsgálatának körébe {3315/2014. (XI. 21.) AB végzés, Indokolás [16]; 3014/2015. (I. 27.) AB végzés, Indokolás [14]; 3029/2013. (II. 12.) AB végzés, Indokolás [16]; 3027/2014. (II. 17.) AB végzés, Indokolás [20]; 3168/2013. (IX. 17.) AB végzés, Indokolás [13]; 3091/2013. (IV. 19.) AB végzés, Indokolás [12]}.

- [23] 4. Tekintettel arra, hogy az indítvány nem vetett fel alapvető jelentőségű alkotmányjogi kérdést, továbbá nem mutatott rá a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre, az Alkotmánybíróság az indítványt – az Abtv. 56. § (3) bekezdésére figyelemmel – az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2017. május 16.

Dr. Dienes-Oehm Egon s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Salamon László s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Szabó Marcel s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1698/2016.

• • •